Pedagogische begeleidingsdienst
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

DEFENSIE EN VEILIGHEID

SPECIFIEK GEDEELTE

DUBBELE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(5de en 6de jaar)

LEERPLANNUMMER
3DA/DEFENSIE

INSPECTIENUMMER
GSO-2024-1325-Gemeenschapsonderwijs-adv-V25

Versiedatum
31/01/2025

STUDIEDOMEIN

MAATSCHAPPIJ & WELZIJN

Inhoudstafel

Inleiding 3
Samenhang 3
Uitgangspunten 3
Eigenheid van de studierichting 3
Doelgroep 4
Onderwijskwalificatie 4
Logische doorstroommogelijkheden 5
Gepersonaliseerd Samen Leren 5
Ruimte voor het eigen pedagogisch project 5

Opbouw van de leerplandoelen 6
Herkomst van de doelen 6
De leerplandoelen 6
Subdoelen 7
Minimale inhoudelijke afbakening 7
Nummering van de leerplandoelen 7

Leerplandoelen 9
Generieke doorstroomcompetenties 9
Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie 10
BK-doelen 11

Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen 21
Samenhang ‘doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties’ – leerplandoelen 22
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen 24
Minimale materiële vereisten 25
Vakkenkoppeling 26
Pedagogisch – didactische ondersteuning 27

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte dubbele finaliteit, derde graad. Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan 'Derde graad secundair onderwijs - Basisvorming dubbele finaliteit'.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Uitgangspunten

Bij het formuleren van de doelen voor het specifiek gedeelte is er over gewaakt dat het ambitieniveau hoog ligt voor alle leerlingen. Bovenop de doelen die opgenomen zijn in het curriculumdossier heeft het GO!, vanuit haar ambitie om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden aan alle leerlingen, GO!-doelen toegevoegd. Het geheel van de leerplandoelen specifieke vorming is evenwichtig opgesteld met oog voor de haalbaarheid voor alle leerlingenprofielen en met bijzondere aandacht voor het evenwicht tussen de basisvorming en het specifiek gedeelte.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen krijgen een pakket **basisvorming voor de dubbele finaliteit** met inhouden uit de zestien sleutelcompetenties.

De specifieke vorming bestaat uit leerplandoelen die **voorbereiden op vervolgonderwijs**:

- WD 01.01 Algemene doorstroomcompetenties: Generieke doorstroomcompetenties
- WD 14.03 Gedragswetenschappen: Toegepaste gedragswetenschappen – psychologie

In deze studierichting krijgen de leerlingen psychologie. Ze worden geïntroduceerd in verschillende deelaspecten van de psychologie zoals ontwikkelingspsychologie, gezondheidspsychologie en sociale psychologie. In biologie bestuderen de leerlingen de onderlinge relatie tussen fysiologische processen en anatomische structuren bij de mens vanuit een context-conceptuele benadering. Kennis en inzicht met betrekking tot de menselijke fysiologie en anatomie dragen bij tot inzicht in het functioneren van de mens als organisme.
Tot slot maken generieke onderzoekscompetenties een belangrijk deel uit van deze studierichting. Ze worden gerealiseerd met de specifieke inhouden van de studierichting.

In deze studierichting worden daarnaast binnen de specifieke vorming de competenties van de **beroepskwalificatie bewakingsagent** gerealiseerd. De bewakingsagent staat in voor de bewaking van goederen en voor het toezicht op en controle van personen om de veiligheid te verzekeren. Hij voorkomt onveilige situaties en observeert objectief. Hij treedt op bij incidenten en crisissituaties en biedt hulp en bijstand aan personen. Hij begeleidt publiekstromen. Hij reageert gepast op een verbale, psychologische en indien nodig fysieke manier. Hij werkt deontologisch correct, met oog voor privacy en discretie, zowel in teamverband als autonoom. Hij werkt ofwel voor een interne bewakingsdienst ofwel voor private bewakingsbedrijven. Hij werkt soms tijdens het weekend, op feestdagen, 's nachts en doet soms wachtdiensten. Hij is gebonden aan richtlijnen en regelgeving eigen aan de plaats van uitvoering. Hij kan zich inleven in de opvattingen, gedachten en emoties van anderen. Hij wisselt op een constructieve en gebruiksvriendelijke manier info uit met collega's en derden. Hij moet voldoen aan de wettelijke voorwaarden om het beroep te mogen uitvoeren (bv. niet veroordeeld geweest zijn, voorwaarden inzake psychotechnisch onderzoek…).
Daarnaast worden in deze studierichting ook een set van competenties van de beroepskwalificatie brandweerman en de beroepskwalificatie soldaat-matroos bij defensie gerealiseerd.

Doelgroep

Leerlingen die starten in het eerste leerjaar van de derde graad in de dubbele finaliteit hebben door het behalen van de leerplandoelen van de tweede graad de nodige competenties verworven om de overstap naar de derde graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de derde graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.
Voor deze studierichting is er geen logische vooropleiding in de tweede graad. Toch zullen bepaalde leerlingen reeds vertrouwd zijn met enkele basiscompetenties die in deze studierichting aan bod komen waar voor andere leerlingen alle competenties volledig nieuw zijn.

Vanuit het bovenstaande gegeven kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen. Hierbij heeft het lerarenteam e vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 4. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 4 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
    - concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren
    - reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen
    - gegevens evalueren en integreren
    - strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en om diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen op te lossen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
    - handelen in een combinatie van wisselende contexten
    - autonoom functioneren met enig initiatief
    - volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen
    - het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten

De verwachtingen uit de onderwijskwalificatie vormen een hulpmiddel voor leraren en vakgroepen om de afbakening van de leerplandoelen concreet vorm te geven.

Logische doorstroommogelijkheden

Defensie en veiligheid is een studierichting met een dubbele finaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt of naar 7de leerjaren, graduaatsopleidingen of professionele bacheloropleidingen binnen hetzelfde interessegebied.

Voor de richting Defensie en veiligheid situeren de meest logische professionele bacheloropleidingen zich binnen de studiegebieden:

- Industriële Wetenschappen en Technologie
    - Integrale Veiligheid
- Onderwijs
- Sociaal-Agogisch werk

Doorstroom naar alle andere professionele bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt de leerling er niet specifiek inhoudelijk op voorbereid.

Doorstroom naar academische bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt er niet voldoende voorbereid op academisch hoger onderwijs.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met élke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op ‘differentiatie’, het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en ‘samen leren’. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA ‘samen leren samenleven’ en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

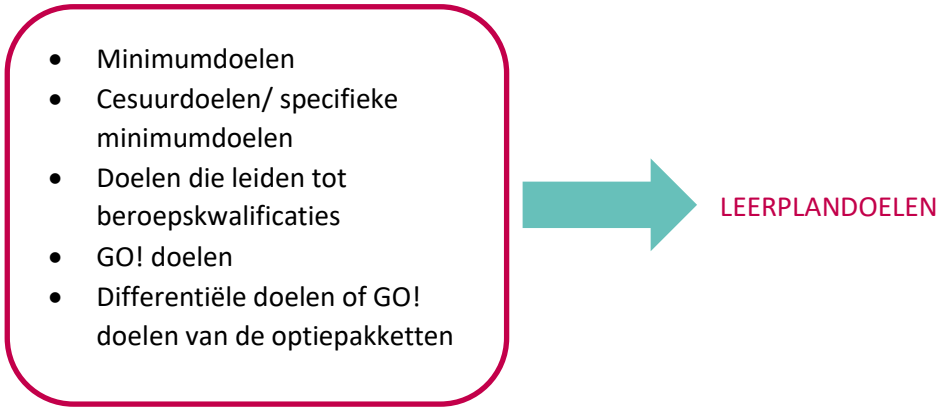
Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- specifieke minimumdoelen
- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules… kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
  Geen enkel leerplandoel heeft ‘memoriseren’ als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels… kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… en aan de hand van criteria, argumenten… een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht… een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie…

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een ‘hoger’ beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK3_01.01 1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK3_01.01):
  - BK3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
  - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
    - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
  - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier.
    De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK3_01.01.01 Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK3_01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK3_01.01.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

In plaats van ‘BK3’ kan het nummer ook beginnen met ‘WD3’:

WD3_01.01.01	01.01.01

- De betekenis van het nummer links (bijvoorbeeld WD3_01.01.01):
  - WD3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat behoort tot een wetenschapsdomein
  - 01.01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx.xx hebben betrekking op wetenschapsdomein 01. (In dit geval verwijst 01 naar ‘Algemene doorstroomcompetenties’. In totaal zijn er 16 wetenschapsdomeinen.)
    - Doelen van de vorm xx.01.xx hebben betrekking op subdomein 01 van het betrokken wetenshapsdomein.
    - Het laatste cijfer (xx.xx.01) is het volgnummer binnen het subdomein.

  De lijst van de wetenschapsdomeinen en de subdomeinen is terug te vinden in de GO! Navigator.

- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel:
  - Het nummer (bijvoorbeeld 01.01.01) verwijst naar het corresponderend specifiek minimumdoel in het curriculumdossier.
    De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

WD3_01.01.01.01	Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld WD3_01.01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel WD3_01.01.01.
- Indien een subdoel overeenkomt met een specifiek minimumdoel wordt de verwijzing naar het specifiek minimumdoel rechts in de tabel opgenomen.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen

Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01

01.01.01

De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.

creëren

WD3_01.01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag.

- onderzoekbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

- betrouwbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

WD3_01.01.01.04

Subdoel 4

De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.

WD3_01.01.01.05

Subdoel 5

De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten.

- mondelinge of schriftelijke rapportage

WD3_01.01.02

De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem.

- relevant wetenschappelijk referentiesysteem
- bronvermelding

toepassen

Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie

WD3_14.03.01

14.03.01

De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag en strategieën toe om gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen.

- onderliggende hulpvragen, specifieke noden, culturele of sociaal-economische achtergrond van het individu of de doelgroep
- fasen van gedragsverandering
- individuele strategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- omgevingsstrategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- effecten van motiverende en (non-) directieve gespreksvoering op gedragsverandering

begrijpen

WD3_14.03.02

14.03.02

De leerlingen lichten sociaal gedrag toe.

- sociaal gedrag: groepsprocessen, sociale beïnvloeding

begrijpen

WD3_14.03.03

14.03.03

De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloopfasen.

- fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken
- morele ontwikkeling
- socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit

analyseren

BK-doelen

BK3_01.01

1

De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures. [1]

toepassen

BK3_01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.

BK3_01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.

BK3_01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.

BK3_01.02

2

De leerlingen handelen kwaliteitsbewust. [2]

toepassen

BK3_01.02.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.

BK3_01.02.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.

BK3_01.02.03

Subdoel 3

De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.

[1] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[2] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.03

3

De leerlingen handelen economisch en duurzaam. [3]

toepassen

BK3_01.03.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.

BK3_01.03.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.

BK3_01.04

4

De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch. [4]

toepassen

BK3_01.04.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.

BK3_01.04.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures met betrekking tot ergonomisch handelen toe.

BK3_01.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.

BK3_01.05

De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op. [5]

toepassen

[3] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[4] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[5] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_02.01

De leerlingen illustreren de carrièremogelijkheden binnen de verschillende sectoren van deze studierichting.

- selectie en werving
- carrièremogelijkheden

begrijpen

BK3_02.02

5

De leerlingen werken deontologisch correct, met oog voor privacy en discretie.

- deontologische aspecten in de verschillende sectoren: beroepsgeheim, tucht, privacy, vertrouwen, meldingsplicht, belangenconflict

toepassen

BK3_02.03

13

De leerlingen ontwikkelen en onderhouden een gezonde levenshouding en mentale en fysieke fitheid.

- fysieke en mentale fitheid: uithoudingsvermogen, kracht, evenwicht, behendigheid
- motorische vaardigheden: lopen, klimmen, zwemmen, klauteren, optrekken, opdrukken, gehurkt lopen, slepen, trappenloop
- individuele en collectieve drillbewegingen

toepassen

BK3_02.04

6

De leerlingen informeren zich en rapporteren volgens de procedure eigen aan de organisatie.

toepassen

BK3_02.04.01

Subdoel 1

De leerlingen communiceren met aandacht voor de eigenheid van de organisatie.

- communicatieve vaardigheden
- communicatietechnieken
- communicatieapparatuur: analoge en digitale communicatiesystemen

BK3_02.04.02

Subdoel 2
7

De leerlingen observeren feiten objectief.

- observatietechnieken
- inschatten van mogelijke risico's

BK3_02.04.03

Subdoel 3

De leerlingen rapporteren volgens de procedure eigen aan de organisatie.

- objectieve rapporteringstechnieken eigen aan de sectoren

BK3_02.05

14

De leerlingen analyseren sectorspecifieke wetgeving.

- rechtspositie van de actoren binnen de betrokken sectoren
- elementen van sectorspecifieke wetgeving met betrekking tot de betrokken sectoren

toepassen

BK3_02.06

15

De leerlingen lichten de grondrechten en andere relevante bevoegdheden en verplichtingen toe.

- inleiding tot het recht
- justitie in België
- België als federale staat
- de Belgen en hun rechten
- strafrecht
- bespreking van enkele misdrijven
- wet op het racisme, xenofobie en antidiscriminatiewet
- wet op verdovende middelen

begrijpen

BK3_02.07

De leerlingen illustreren elementen van een arbeidsovereenkomst en het arbeidsreglement met aandacht voor de sociale partners en de specifieke collectieve regelingen van toepassing op de bewakingssector.

- arbeidsovereenkomst: rechten en plichten van WG en WN
- arbeidsreglement
- actoren op nationaal, sectoraal en ondernemingsvlak
- sociale verkiezingen: procedure, syndicale afvaardiging, statuut van de personeelsafgevaardigde
- bescherming van de persoonlijke levenssfeer
- inspectiediensten: arbeidsinspectie, sociale inspectie
- interne dienst van veiligheid en preventie
- welzijn op het werk

begrijpen

BK3_02.08

16

De leerlingen lichten de organisatie van de bewakingssector toe.

- preventie, gevaar, risico, schade
- verschillende actoren binnen de private veiligheidssector
- dienstuitvoering van de bewakingsagent

begrijpen

BK3_02.09

8

De leerlingen begeleiden publiekstromen binnen een gesimuleerde context.

toepassen

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen hanteren technieken met betrekking tot conflicthantering in gesimuleerde contexten.

- conflict, agressie, assertiviteit
- frustratie, instrumentele agressie, pathologische agressie
- oorzaken, inhouden en doelen van conflicten en agressie
- van conflict naar agressie
- conflictbeheersing: zelfbeheersingstechnieken, kalmeringstechnieken, stressbestendigheid
- grenzen stellen
- gevolgen van incidenten

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen gaan gepast om met maatschappelijke en culturele gedragingen en gewoontes.

- migrantenculturen
- multiculturele maatschappij
- jongerensubculturen
- symbolen en rituelen
- interculturele communicatie- en stoornissen
- religie als onderdeel van cultuur
- racisme en discriminatie

BK3_02.10

9

De leerlingen voorkomen onveilige situaties binnen een gesimuleerde context.

- bewakingstechnieken en -methodes en -procedures

toepassen

BK3_02.10.01

Subdoel 1

De leerlingen illustreren het regelgevend kader van bewakingsmethodes en bewakingstechnieken.

BK3_02.10.02

Subdoel 2

De leerlingen passen bewakingsmethodes en bewakingstechnieken toe in gesimuleerde contexten.

- controle van personen, bagage en voertuigen
- perimeter
- bewakingsronde

BK3_02.11

10

De leerlingen treden op bij incidenten en crisissituaties binnen een gesimuleerde context.

toepassen

BK3_02.11.01

Subdoel 1

De leerlingen reageren gepast op crisissituaties in gesimuleerde contexten.

- nood- en interventieplannen
- technieken van alarmering, plaatsontruiming en (massa-)evacuatie
- signalisatie

BK3_02.11.02

Subdoel 2

De leerlingen passen ontwijkingstechnieken toe in gesimuleerde contexten.

- groepsgedrag
- angst en paniek
- agressie en geweld
- communicatie bij agressie en paniek
- verdedigende houding
- wettige verdediging
- ontwijkingstechnieken
- ontwijking en controle

BK3_02.11.03

Subdoel 3

De leerlingen reageren gepast bij beginnende (gesimuleerde) brand.

- elementaire brandbestrijdingstechnieken en -procedures
- vuurdriehoek
- brandpreventiemaatregelen
- oorzaken van brand
- gevaren van brand

BK3_02.12

11

De leerlingen bieden hulp en bijstand aan personen.

- EHBO
- bedrijfseerstehulpverlener
- Tactical First Aid
- levensreddende handelingen: onderscheid met bedrijfseerstehulpverlener

toepassen

BK3_02.13

16

De leerlingen lichten de organisatie van Defensie toe.

- algemene organisatie, structuur en cultuur: verschillende componenten, Directoraat-Generaal en ACOS, eenheden en uitrusting van de componenten, militaire waarden
- taken en opdrachten
- engagementscenario's
- belangrijkste actoren bij internationale betrekkingen
- noodzaak van Defensie

begrijpen

BK3_02.14

12

De leerlingen bereiden zich voor op een militaire opdracht.

- opdrachten van het hoger echelon: ontvangen, begrijpen en uitvoeren
- specifiek militair materiaal: gebruik en onderhoud
- informatie voor de opdracht
- voorbereidende maatregelen
- technieken voor de 'own force protection'

toepassen

BK3_02.14.01

Subdoel 1

De leerlingen oriënteren zich met behulp van verschillende kaarten en middelen.

- kaart en coördinaat
- azimut
- afstand
- oriëntatietechnieken

BK3_02.14.02

Subdoel 2
16

De leerlingen lichten de regels en procedures toe van de militaire veiligheid.

- CBRN-gevaren
- beschermingsmaatregelen
- explosieven en hun gevaren

BK3_02.14.03

Subdoel 3

De leerlingen lichten de typologie toe van conflicten, bedreigingen en beïnvloedende omgevingsfactoren.

- soorten conflicten
- soorten bedreigingen
- soorten omgevingen

BK3_02.15

16

De leerlingen lichten de organisatie van de brandweer toe.

- diverse taken binnen de brandweer en de noodcentrale: BPA, gevaarlijke stoffen, brand- en brandbeveiliging, technische hulpverlening, noodcentrale
- dringende geneeskundige hulpverlening
- organisatie van de brandweer
- brandweerman/vrouw
- wegcode hulpdiensten: wettelijk kader, uitzonderingsregels voor prioritaire voertuigen, plichten van de gebruikers van prioritaire voertuigen, plichten van de andere weggebruikers ten opzichte van prioritaire voertuigen, risico's en defensief rijden, ongeval met een interventiewagen
- brandveilige samenleving: rol van een preventieadviseur in een onderneming, risico's verbonden aan woningbranden, preventie van woningbranden
- gevaren bij interventies
- verloop van een interventie
- Incident Command System
- crisissituatiebeheer

begrijpen

BK3_02.16

16

De leerlingen lichten de organisatie van de Penitentiair Bewakingsagent toe.

- bestuurlijke situering
- penitentiaire inrichtingen: verschillen qua bouwstijlen, types, populatie
- missie: DG EPI
- organigram FOD Justitie, DG EPI
- functies en taken van een penitentiair bewakingsagent, kwaliteitsvolle uitvoering van de taken
- levensvoorwaarden: dagelijks leven van gedetineerden
- veiligheid: belang van dynamische veiligheid
- onderzoek aan de kledij, fouillering op lichaam en controle van de verblijfsruimtes
- appel
- bewegingen
- zin van straf: strafdoelen
- herstelgerichte detentie: doel, concrete initiatieven, eigen bijdrage als PBA

begrijpen

BK3_02.17

16

De leerlingen lichten de organisatie van de Politie toe.

- lokale politie: organisatie, samenstelling, werking en taken
- federale politie: structuur, taakomschrijving, algemene directie bestuurlijke politie, algemene directie gerechtelijke politie, algemene directie ondersteuning en beheer
- Belgische politiediensten: logo, uniform
- legitimatiekaarten
- inspectie en controlediensten

begrijpen

BK3_02.18

De leerlingen verkennen de sector binnen minimaal 1 context van de opleiding.

toepassen

Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen

In deze rubriek wordt een overzicht gegeven van alle specifieke minimumdoelen die van toepassing zijn voor deze studierichting (kolom 1 en 2).
In kolom 3 en 4 wordt aangegeven waar deze specifieke minimumdoelen opgenomen zijn in het leerplan.

- Specifieke minimumdoelen die ingedaald zijn als cesuurdoelen (in de studierichting van de tweede graad die een logische vooropleiding is voor deze studierichting in de derde graad) zijn terug te vinden in de derde kolom. Zij moeten niet meer aan bod komen in de derde graad (en bijgevolg ook niet meer geëvalueerd worden in de derde graad) maar ze zijn een belangrijk aandachtspunt om de beginsituatie van de leerling in kaart te brengen en te zorgen voor een gepaste begeleiding.
- Specifieke minimumdoelen die aan bod komen in de derde graad zijn terug te vinden in kolom 4.

De nummers in kolom 3 en 4 verwijzen naar het leerplandoel waar het specifiek minimumdoel letterlijk is opgenomen. Eventuele kenniselementen worden in het leerplandoel opgenomen, ofwel bij het specifiek minimumdoel zelf, ofwel bij de onderliggende subdoelen, ofwel via een combinatie.

Nummer specifiek minimum doel	Minimumdoel	Leerplandoel / subdoel 2de graad	Leerplandoel / subdoel 3de graad
Generieke doorstroomcompetenties			
01.01.01	De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.		WD3_01.01.01
Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie			
14.03.01	De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag en strategieën toe om gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen. • Individuele - en omgevingsstrategieën		WD3_14.03.01
14.03.02	De leerlingen lichten sociaal gedrag toe. • Sociaal gedrag: groepsprocessen, sociale beïnvloeding		WD3_14.03.02
14.03.03	De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloopfasen. • Fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling • Cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken • Morele ontwikkeling • Socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit		WD3_14.03.03

[6] Voor deze studierichting is er geen logische vooropleiding in de tweede graad.

Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK3_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK3_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK3_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK3_01.04
5	De leerlingen werken deontologisch correct, met oog voor privacy en discretie.	BK3_02.02
6	De leerlingen informeren zich en rapporteren volgens de procedure eigen aan de organisatie.	BK3_02.04
7	De leerlingen observeren feiten objectief.	BK3_02.04.02
8	De leerlingen begeleiden publiekstromen binnen een gesimuleerde context.	BK3_02.09
9	De leerlingen voorkomen onveilige situaties binnen een gesimuleerde context.	BK3_02.10
10	De leerlingen treden op bij incidenten en crisissituaties binnen een gesimuleerde context.	BK3_02.11
11	De leerlingen bieden hulp en bijstand aan personen.	BK3_02.12
12	De leerlingen bereiden zich voor op een militaire opdracht.	BK3_02.14
13	De leerlingen ontwikkelen en onderhouden een gezonde levenshouding en de mentale en fysieke fitheid/conditie.	BK3_02.03
14	De leerlingen analyseren sectorspecifieke wetgeving.	BK3_02.05
15	De leerlingen lichten de grondrechten en andere relevante bevoegdheden en verplichtingen toe.	BK3_02.06
16	De leerlingen lichten de organisatie van de verschillende sectoren toe.	BK3_02.08 BK3_02.13 BK3_02.15 BK3_02.16 BK3_02.17

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	**In leerplandoel / subdoel**
Bewakingstechnieken en -methodes en -procedures	BK3_02.10
Brandpreventiemaatregelen	BK3_02.11.03
Communicatieapparatuur	BK3_02.04.01
Conflictbeheersing	BK3_02.09.01
EHBO	BK3_02.12
Elementaire brandbestrijdingstechnieken en -procedures	BK3_02.11.03
Groepsgedrag	BK3_02.11.02
Individuele en collectieve drillbewegingen	BK3_02.03
Levensreddende handelingen	BK3_02.12
Maatschappelijke en culturele gedragingen en gewoontes	BK3_02.09.02
Ontwijkingstechnieken	BK3_02.11.02
Sociale partners en de specifieke collectieve regelingen van toepassing op de bewakingssector	BK3_02.07
Technieken van alarmering, plaatsontruiming en (massa-)evacuatie	BK3_02.11.01
Technieken voor de 'own force protection'	BK3_02.14

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad dubbele finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties/deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden op de website van het GO!.

Minimale materiële vereisten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.
Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven…

Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.